

Rapport

Rapport over een klacht over het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond, thans de regionale eenheid Rotterdam.

Datum: 9 september 2013

Rapportnummer: 2013/116

Aanleiding

Op 13 juli 2012 ontving de politie omstreeks 22.30 uur van een persoon een 112-melding dat verzoeker in zijn flatwoning de gaskraan had opengedraaid. De politie ging bij verzoeker langs en raakte bij de voordeur van zijn woning met hem in gesprek. De politieambtenaren wilden ook een kijkje nemen in de woning van verzoeker. Verzoeker stond dit niet toe, waarop de politie op grond van een mondeling afgegeven machtiging tot binnentreden de woning betrad. Daarbij ontstond een kort handgemeen met verzoeker. Om die reden heeft de politie verzoeker in de handboeien gezet, gedurende het onderzoek van de politie in de woning. De melding bleek uiteindelijk loos alarm.

Verzoeker diende over het politieoptreden een klacht in bij de korpsbeheerder van de politie Rotterdam. Overeenkomstig het advies van de klachtencommissie werd de klacht op 18 december 2012 ongegrond verklaard. Verzoeker wendde zich vervolgens tot de Nationale ombudsman. Op 11 maart 2013 stelde de Nationale ombudsman een onderzoek in naar de klacht van verzoeker, uitgaande van de volgende klachtformulering.

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de politie op 13 juli 2012 zijn woning is binnen getreden, zonder hem voorafgaand te informeren over de reden daarvan.

Ook klaagt verzoeker erover dat hij in de handboeien is gezet gedurende het onderzoek van de politie in zijn woning.

Standpunt verzoeker

Rond half elf in de avond werd er bij verzoeker op de deur geklopt. Hij deed open en zag tot zijn verbazing vijf of zes politiemensen in het portiek. Verzoeker woont op de eerste verdieping van een flatgebouw. De politie vertelde dat ze voor hem kwamen en dat ze een melding hadden gekregen dat er iets met verzoeker aan de hand zou zijn. Verzoeker vertelde de politie dat hij op de bank televisie had liggen kijken en dat hij net zijn medicijnen had ingenomen. Ook gaf hij te kennen dat hij aan verschillende aandoeningen lijdt, maar dat er op dat moment niets met hem aan de hand was. Er werden mogelijk nog meer vragen gesteld, maar verzoeker kon zich niet alles meer herinneren. Op verzoek liet verzoeker ook zijn paspoort aan een van de agenten zien. Nadat de agente de gegevens had genoteerd, zei verzoeker dat de politie maar terug moest gaan naar de melder. Verzoeker had wel een vermoeden bij wie de melding vandaan kwam. Hij had al een tijdje last van een oudere dame die zich zorgen om hem maakte en zich naar zijn zin teveel met hem bemoeide. De politie noteerde de naam van de oude dame. De politie vroeg

vervolgens of ze naar binnen mochten. Verzoeker liet op rustige toon weten dat hij daar geen aanleiding voor zag. Daarop zei een van de politieambtenaren dat ze dan op grond van artikel 2 van de Politiewet naar binnen konden gaan. Verzoeker zei dat ze dat dan maar moesten doen, als ze eerst zouden natrekken van wie de melding kwam en deed de deur dicht. Hij was inmiddels geïrriteerd geraakt door de opdringerige houding van de politie.

Vijf minuten nadat verzoeker de deur had dichtgedaan, klopte de politie opnieuw bij hem op de deur. Een van de agenten deelde mee dat ze toestemming hadden gekregen om op grond van artikel 2 van de Politiewet zijn woning te betreden. Verzoeker gaf daarop aan dat de politieman die de mededeling deed dan naar binnen mocht. Toen deze politieman naar binnen liep, deed verzoeker de voordeur half achter hem dicht. Een andere agent zette zijn voet tussen de deur, waarop verzoeker zijn arm tegen de deur zette om te voorkomen dat de deur opengedruwd zou worden. De agent achter de deur greep verzoeker bij zijn rechterpols en vroeg hem waarom hij de deur in zijn gezicht dichtgooide. Verzoeker zei dat dat niet waar was en duwde met de linker onderarm tegen de borst van de politieman. De politieman waarschuwde verzoeker dat hij niet agressief moest doen en draaide de arm van verzoeker op de rug. De politieman die als eerste naar binnen was gelopen kwam er ook bij en draaide de andere arm op zijn rug, waarop verzoeker werd geboeid. Hij werd door een andere politieagent in de hal tegen de muur gedrukt en gemaand zich rustig te houden. De andere twee agenten gingen zijn woning weer in. Korte tijd later kwamen zij weer naar buiten en werden de boeien afgedaan.

Volgens verzoeker heeft hij pas in een gesprek naar aanleiding van zijn klacht te horen gekregen dat er een gasmelding was gedaan op zijn adres. En pas bij de hoorzitting van de klachtencommissie heeft verzoeker begrepen dat de melding ook luidde dat verzoeker de gaskraan zou hebben opengedraaid *en dat de bewoner op de grond zou liggen*. Volgens verzoeker heeft de politie op 13 juli 2012 beslist niet gezegd dat er een gasmelding was gedaan op zijn adres. Als de politie toen duidelijk was geweest in de reden van haar komst, had hij direct meegewerkt en de agenten binnengelaten.

Standpunt politie

De korpsbeheerder (thans de politiechef) heeft de klacht van verzoeker dat de politie buitenproportioneel had opgetreden ongegrond verklaard (overeenkomstig het advies van de klachtcommissie). De politie moest op 13 juli 2012 snel, doeltreffend en veilig acteren op de 112-melding dat verzoeker de gaskraan had opengedraaid en de bewoner op de grond zou liggen. De politie heeft zich terecht toegang tot de woning verschaft en om te voorkomen dat zij (verder) gehinderd zou worden, was het gerechtvaardigd dat verzoeker in de handboeien is gezet.

In reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman liet de politiechef weten dat hij bij zijn eerder ingenomen standpunt bleef. Voor zover van belang merkte de politiechef daarbij nog op dat door de niet coöperatieve houding van verzoeker en het dichtgooien van de voordeur de politieambtenaren niet in staat waren om snel in te kunnen schatten of er sprake was van een gevaarlijke situatie, terwijl de melding, die als een hoogste prioriteit melding was aangemerkt, snel, veilig en doeltreffend optreden vereiste. Om hun taak goed te kunnen uitoefenen heeft de politie het noodzakelijk geacht bij verzoeker de boeien aan te leggen. Dit optreden is op grond van artikel 124 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond) gerechtvaardigd, aldus de politiechef.

Intern klachtendossier

In het kader van het onderzoek verstrekte de korpsbeheerder de stukken uit het interne klachtendossier. Tijdens de interne klachtbehandeling hebben de betrokken politieambtenaren samengevat het volgende verklaard.

Politieambtenaar L. kreeg op 13 juli 2012 de melding dat er iemand op de vloer van de woning van verzoeker lag en dat de gaskraan open stond. L. heeft geen gas geroken, zijn collega P., met wie L. als eerste ter plaatse kwam, heeft wel even gas geroken. L. en een vrouwelijke collega (mevrouw K.) die later ter plaatse kwam, hebben aan verzoeker meegedeeld dat ze kwamen voor een melding over een gaslucht en dat er in huis iemand op de grond zou liggen. Dit kon volgens L. iemand anders dan verzoeker zijn. L. verklaarde verder dat normaal gesproken altijd twee politieambtenaren een woning betreden. P. verklaarde dat hij ook naar binnen wilde lopen, achter L. aan. Verzoeker werd geboeid om controle over de situatie te krijgen. P. verklaarde verder dat hij het gevoel had dat verzoeker iets te verbergen had.

Inhoud 112-melding

In het kader van het onderzoek verstrekte de korpsbeheerder de 112-melding. De melding luidde als volgt:

'Melder is gebeld door iemand die zegt dat de heer X (verzoeker) de gaskraan heeft opengedraaid en dat de bewoner op de grond zou liggen. Bewoner zou medische problemen hebben'.

Nadat gebleken was dat de melding loos alarm was, is de politie nog bij de melder langs geweest. De melding bleek meer uit bezorgdheid te zijn gedaan. De melder is hierop aangesproken.

Inhoud mutatie rapport

In het kader van het onderzoek verstrekte de korpsbeheerder het mutatie rapport dat de politieambtenaren hebben opgesteld naar aanleiding van het voorval op 13 juli 2012.

Voor zover van belang staat daarin vermeld dat de politieambtenaren die als eerste ter plaatse kwamen, een gaslucht roken, maar niet continu. De volgende eenheid die arriveerde, rook geen gas. Deze politieambtenaren zijn rond het huis gelopen en zagen licht branden in de woning, waaruit bleek dat er geen gevaar was. Beide eenheden klopten aan bij de woning. Verzoeker deed daarop open en hem werd meegedeeld wat de melding was en dat ze graag bij verzoeker in de woning wilden kijken. Verzoeker vond dat niet nodig, alles ging goed met hem. Verzoeker liet weten van wie hij dacht dat de melding kwam. Wederom vroeg de politie hem of ze in de woning mocht kijken, maar verzoeker weigerde dit en gooide de deur dicht. De politie werd vervolgens aangesproken door een van de burens. Omdat alle politieambtenaren een onderbuikgevoel hadden en ze voor de veiligheid van verzoeker de woning wilden betreden, is er overleg gevoerd met de chef van dienst, om op grond van artikel 2 van de Politiewet binnen te treden. De chef van dienst gaf toestemming. Hierop is opnieuw bij verzoeker aangeklopt. Nadat verzoeker opendeed, is aangegeven dat de politie zou gaan binnentreden op grond van artikel 2 van de Politiewet. Verzoeker gaf aan dat politieambtenaar L. mocht binnen komen. L. gaf aan dat de andere collega's ook mee kwamen. Hierop gooide verzoeker de deur dicht en duwde hij politieambtenaar P. weg. P zei daarop dat verzoeker van hem moest afblijven. Verzoeker ging duwen en trekken en wilde de politiemensen tegenhouden om te woning te betreden. Hierop hebben L. en P. verzoeker beetgepakt en geboeid. Eenmaal in de woning zagen de politiemensen erg veel rommel. In de woning kon bijna niet worden gelopen. Andere bijzonderheden werden niet aangetroffen in de woning. Verzoeker was weer rustig. Hij is uit de boeien gehaald en hem is verteld dat hij nog een verslag van binnentreden zou ontvangen. Het aangewende geweld werd gemeld bij de chef van dienst.

Aanvullende verklaring politieambtenaar L.

Om duidelijkheid te krijgen over de vraag of verzoeker op 13 juli 2012 is geïnformeerd over de reden van de komst van de politie, zijn politieambtenaar L. enkele aanvullende vragen gesteld. Voor zover van belang verklaarde hij samengevat als volgt.

Naar aanleiding van de melding zijn L. en zijn collega P. als eerste naar de woning van verzoeker gegaan. Min of meer gelijktijdig kwamen ook andere eenheden ter plaatse. Toen de politie op de deur klopte (er werd niet aangebeld, i.v.m. mogelijk ontploffingsgevaar), deed verzoeker de deur op een kiertje. Verzoeker had een ontbloot bovenlijf en hij reageerde kort op de vragen. Politieambtenaar K. voerde in eerste instantie het gesprek met verzoeker. L. vond dat verzoeker warrig overkwam. Hij sprong van de hak op de tak. L. verklaarde dat zij zeker de reden van hun komst aan verzoeker hebben meegedeeld. L. ziet ook niet in waarom zij daar geheimzinnig over zouden doen. *'Zeker als je iemand woning wilt betreden en je een inbreuk maakt op iemand zijn privacy, deel je mee waarom je aan de deur bent'*, aldus L. Hij verklaarde verder dat ze inderdaad een aantal keer hebben gezegd dat ze zich zorgen maakten om verzoeker, maar er is beslist ook gezegd dat er een gasmelding was en dat er iemand op de grond zou liggen. Ook is er gevraagd of er meer mensen in de woning waren, waarop verzoeker aangaf dat hij alleen was.

Verklaring politieambtenaar K.

Aangezien politieambtenaar mevrouw K. tijdens de interne klachtbehandeling niet is gehoord en zij op 13 juli 2012 met verzoeker heeft gesproken, zijn haar in het kader van het onderzoek ook enkele vragen gesteld. Voor zover van belang verklaarde zij samengevat als volgt.

K. en haar collega's hadden de melding gekregen dat verzoeker zichzelf iets wilde aandoen. Door een kiertje werden zij te woord gestaan. K. was er zeker van dat zij tegen verzoeker hebben gezegd waarom ze aan de deur kwamen, dat hij de gaskraan zou hebben opengedraaid en dat hij zichzelf iets wilde aandoen. Er is zelfs meerdere keren tegen verzoeker gezegd waarom de politie bij verzoeker voor de deur stond. Verzoeker kwam op K. recalcitrant over. Hij maakte een niet al te vriendelijke indruk op K. Ondanks diverse verzoeken, mocht de politie van verzoeker niet in zijn woning kijken. In plaats dat verzoeker de politie geruststelde met de mededeling dat er niets aan de hand was, kreeg K. door de manier waarop verzoeker de politie te woord stond, eerder het gevoel alsof hij iets te verbergen had. Andere collega's deelden dit gevoel. Daarop is contact gezocht met de chef van dienst. K. en haar collega's wilden het zekere voor het onzekere nemen en zichzelf ervan vergewissen dat verzoeker niet toch de gaskraan had opengedraaid.

Standpunt hoofdofficier van justitie

Vanwege zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden, werd de hoofdofficier van justitie te Rotterdam gelegenheid geboden te reageren op de klacht. De hoofdofficier van justitie liet weten dat verzoeker geen adequate medewerking verleende aan de politieambtenaren die in het kader van een gasmelding bij verzoeker aan de deur kwamen. Daarop hebben de politieambtenaren verzoeker geboeid, zodat zij snel en ongestoord naar binnen konden om de situatie in kaart te brengen. Volgens de hoofdofficier van justitie kan er discussie bestaan over de wettelijke grondslag van het gebruik van handboeien, maar was in deze situatie voldoende aanleiding tot het gebruik van handboeien. Om een einde te maken aan vermeende gevaarzetting en om eventuele escalatie te voorkomen, zijn de handboeien volgens de hoofdofficier van justitie terecht aangelegd en heeft de politie behoorlijk gehandeld.

Hoor-en wederhoor

In reactie op het verslag van bevindingen liet de politiechef weten geen opmerkingen te hebben op het verslag van bevindingen.

Verzoeker liet in reactie op het verslag van bevindingen voor zover van belang en samengevat het volgende weten. Hij heeft op de bewuste avond de betrokken politieambtenaren in het gesprek aan de deur (dat 9-12 minuten duurde) rustig te woord gestaan en alle vragen die zij stelden netjes beantwoord. Hij was niet verward. Ook stond de deur bij het gesprek helemaal open en niet op een kiertje, zoals de politie beweert. Ten onrechte nam de politie geen genoegen met zijn verhaal en wilde een van de ambtenaren in zijn woning kijken. Verzoeker heeft toen aangegeven dat hij daar geen enkele aanleiding toe zag. Er was niets met hem aan de hand. Ook blijft verzoeker erbij dat de politie in het gesprek niet expliciet heeft gemaakt waarom ze bij hem aan de deur kwamen, enkel dat ze zich zorgen om hem maakten. Toen verzoeker in de boeien is gezet, heeft hij meermalen aangegeven dat dit optreden nergens voor nodig was. Verzoeker ontkent agressief te zijn geweest. Dat de politie nu aangeeft dat snel en doeltreffend optreden noodzakelijk was, vindt verzoeker merkwaardig. De politie gaf op de bewuste avond de indruk alle tijd te hebben. Het was voor hem een gewoon routine onderzoek in een redelijk gemoedelijke sfeer. Achteraf moet verzoeker echter vaststellen dat de politieambtenaren elkaar napraten en indekken.

Oordeel Nationale ombudsman

Ten aanzien van het niet informeren over de reden van binnentreden

1. Voordat de Nationale ombudsman een oordeel geeft over de klacht, stelt hij allereerst vast dat de politie op 13 juli 2012 bevoegd was om de woning van verzoeker binnen te treden. De artikelen 8, lid 2 en lid 5 Politiewet 1993 (zie Achtergrond) bepalen dat een ambtenaar van de politie, die aangesteld is voor de uitvoering van de politietaak, toegang heeft tot elke plaats, voor zover dat voor het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven, redelijkerwijs nodig is. En in verhouding tot het beoogde doel moet het optreden redelijk en gematigd zijn.

2. De politie trad in deze casus op in het kader van haar hulpverlenende taak (artikel 2 Politiewet 1993, zie Achtergrond). De politie had een gasmelding gekregen en de bewoner zou op de grond liggen. Deze melding zou betekenen dat verzoeker zichzelf mogelijk iets wilde aandoen en dat de betrokken politieambtenaren en omwonenden ook in gevaar waren. Snel en doortastend politieoptreden was in deze situatie vereist. Ondanks dat er bij de voordeur van de woning geen gas werd geroken, verzoeker zelf open deed en verklaarde de enige in de woning te zijn, vertrouwde de politie de situatie niet. Verzoeker maakte op de betrokken politieambtenaren een verwarde en recalcitrante indruk. Alle politieambtenaren spraken over een onderbuikgevoel en waren niet gerust gesteld na hun eerste contact met verzoeker. Gezien de aard van de melding en het contact met verzoeker kan de Nationale ombudsman het dan ook begrijpen dat de politieambtenaren

het zekere voor het onzekere hebben genomen en de woning van verzoeker hebben betreden. Een schriftelijke machtiging tot binnentreden kon op grond van de Algemene wet op het binnentreden (zie Achtergrond) in deze ogenschijnlijk acute situatie achterwege blijven. De Nationale ombudsman acht het zorgvuldig dat de politieambtenaren nog wel mondelinge toestemming hebben gevraagd bij de chef van dienst (tevens hulpofficier van justitie) om de woning te mogen betreden. Het betreden van de woning was in verhouding tot het beoogde doel (het vaststellen of er gevaar was voor verzoeker en anderen) redelijk en gematigd. Zodra duidelijk werd dat er geen gevaar dreigde, heeft de politie de woning weer verlaten. Het binnentreden heeft daarmee niet langer geduurd dan noodzakelijk.

3. Volgens verzoeker heeft de politie hem op 13 juli 2012 niet geïnformeerd waarom ze bij hem aan de deur waren en waarom ze in zijn woning wilde kijken. Als de politie hem had verteld dat er een gasmelding was gedaan op zijn adres en er iemand in de woning op de grond zou liggen, dan had hij de politie direct binnengelaten. Daar staat tegenover dat alle betrokken politieambtenaren hebben verklaard dat zij er zeker van zijn dat zij verzoeker de reden van binnentreden hebben meegedeeld. Dit komt overeen met de inhoud van de mutatie die over dit voorval is opgemaakt.

Behoorlijkheidsnorm

4. De Nationale ombudsman toetst deze klacht aan het vereiste van goede informatieverstrekking. Dit vereiste houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf.

5. Op grond van de verklaringen van de betrokken politieambtenaren gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat aan verzoeker de reden van binnentreden is meegedeeld. De verklaringen zijn eensluidend en consequent, terwijl verzoeker enerzijds verklaart dat de politie hem pertinent niet heeft geïnformeerd over de reden van hun komst, maar verzoeker ook aangeeft dat de politie hem in het gesprek aan de deur mogelijk nog meer vragen heeft gesteld en dat hij dit is vergeten. Ook kwam verzoeker verward op de politieambtenaren over, hetgeen de Nationale ombudsman ertoe brengt dat hij de verklaringen van de betrokken politieambtenaren aannemelijker acht dan de verklaring van verzoeker. Er is dan ook niet gehandeld in strijd met het vereiste van goede informatieverstrekking.

De gedraging is behoorlijk.

Ten aanzien van het handboeiengebruik

Behoorlijkheidsnorm

6. De Nationale ombudsman toetst deze klacht aan het vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten van burgers worden gerespecteerd. Het boeien van

een persoon betekent een inbreuk op het recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam, welk recht in artikel 11 van de Grondwet is neergelegd. Bij of krachtens de wet kunnen beperkingen op dit grondrecht worden gemaakt. Ook in artikel 8 EVRM is bepaald dat een inbreuk op ieders recht op respect voor zijn privéleven - waaronder mede wordt verstaan zijn lichamelijke integriteit - moet zijn voorzien bij wet (zie Achtergrond).

7. In artikel 22 van de Ambtsinstructie voor de politie (als uitwerking van artikel 15 Grondwet) is bepaald dat een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer kan worden geboeid (zie Achtergrond). Verzoeker was niet rechtens van zijn vrijheid beroofd. Evenmin werd verzoeker ten behoeve van het vervoer geboeid. In de onderhavige casus trad de politie op in het kader van hulpverlening.

8. Anders dan de politiechef stelt, is er voor het gebruik van handboeien in het kader van hulpverlening geen wettelijke grondslag. Slechts in uitzonderlijke gevallen is het gebruik van handboeien in het kader van hulpverlening geoorloofd, bijvoorbeeld als er sprake is van een noodtoestand, zoals die zich kan voordoen als gevolg van een conflict van rechtsplichten (zie o.a. Nationale ombudsman 2011/076 en het rapport Verantwoord politiegeweld, 2013/055 pag. 66-67). Het gaat bij een dergelijk conflict enerzijds om de plicht om de door de wet beschermde rechten en vrijheden van de burger te respecteren en anderzijds om de plichten die kunnen voortvloeien uit de taak van de politie om hulp te verlenen aan hen die deze behoeven. Voorts doet een noodtoestand zich pas voor indien het beoogde doel de maatregel noodzakelijk maakt en het doel niet (ook) op een andere wijze kan worden bereikt.

9. De Nationale ombudsman is van oordeel dat er in deze zaak sprake was van een noodtoestand. Voldoende is komen vast te staan dat verzoeker onvoldoende meewerkte, toen de politie zijn woning wilde betreden, na hiertoe verkregen toestemming van de hulpofficier van justitie. Verzoeker meende ten onrechte te kunnen bepalen wie er naar binnen mocht en verhinderde dat een tweede politieambtenaar mee naar binnen kon, door de deur achter de eerste politieambtenaar dicht te duwen en de arm van de tweede politieambtenaar van de deur los te maken. Ondanks waarschuwingen van de politie bleef verzoeker zich verzetten. De Nationale ombudsman vindt het in deze situatie verdedigbaar dat verzoeker korte tijd in de boeien is gezet, zodat de politie snel en ongestoord kon verifiëren of de gaskraan openstond en of er iemand in de woning op de grond lag. Al met al is de Nationale ombudsman van oordeel dat het grondrecht op de onaantastbaarheid van het lichaam voldoende is gerespecteerd.

De gedraging is behoorlijk.

Slotbeschouwing

Hoe overtuig je de politie dat er niets met je aan de hand is, als de politie aan de deur staat in verband met een gasmelding? En aan de andere kant, wanneer kan de politie een

dergelijke melding van de hoogste prioriteit met een gerust hart afsluiten? Wat mag je in redelijkheid van de politie verwachten in een dergelijke situatie? Allereerst dat zij bij de melder verifiëren of het allemaal klopt, wat deze beweert. Er moet sprake zijn van een geloofwaardige melding. Maar om vast te stellen dat er daadwerkelijk niets aan de hand is met de persoon over wie de melding gaat, moet de politie snel ter plaatse gaan. Ondanks dat verzoeker zelf de deur open deed en enige tijd met de betrokken politieambtenaren heeft gesproken, heeft verzoeker de politieambtenaren niet kunnen geruststellen. Zij hadden eerder het gevoel dat verzoeker iets verborgen hield. De politie heeft uiteindelijk om die reden de woning betreden en verzoeker zelfs korte tijd in de handboeien gezet. In dit geval oordeelde de ombudsman dat hiermee niet onbehoorlijk is opgetreden. Dat achteraf bleek dat de melding niet op feiten gebaseerd was, doet daar niet aan af, hoezeer de ombudsman begrijpt dat het voor verzoeker al met al een vervelende ervaring moet zijn geweest. Van de politie mag in de gegeven situatie echter worden verwacht dat zij doortastend optreedt. Soms moet de politie dan het zekere voor het onzekere nemen.

Conclusie

De klachten over het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond (thans de regionale eenheid Rotterdam) zijn niet gegrond.

De Nationale ombudsman

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Ten aanzien van het niet informeren van de reden van binnentreden

Politiewet 1993

Artikel 2

De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven.

Artikel 8, lid 2 en 5

(...)

2. De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak heeft toegang tot elke plaats, voor zover dat voor het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven, redelijkerwijs nodig is.

(...)

5. De uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, dient in verhouding tot het beoogde doel redelijk en gematigd te zijn.

(...)

Algemene wet op het binnentreden

Artikel 2

1. Voor het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner is een schriftelijke machtiging vereist, tenzij en voor zover bij wet aan rechters, rechterlijke colleges, leden van het openbaar ministerie, burgemeesters, gerechtsdeurwaarders en belastingdeurwaarders de bevoegdheid is toegekend tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner. De machtiging wordt zo mogelijk getoond.

2. Onze Minister van Justitie stelt het model van deze machtiging vast.

3. Een schriftelijke machtiging als bedoeld in het eerste lid is niet vereist, indien ter voorkoming of bestrijding van ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid van personen of goederen terstond in de woning moet worden binnengetreden.

ten aanzien van het handboeiengebruik

Wetboek van Strafvordering

Artikel 124

1. Voor de handhaving der orde ter gelegenheid van ambtsverrichtingen draagt zorg de voorzitter van het college, of de rechter of ambtenaar, die met de leiding dier verrichtingen is belast.

2. Deze neemt de noodige maatregelen opdat die ambtsverrichtingen zonder stoornis zullen kunnen plaats vinden.

3. Indien daarbij iemand de orde verstoort of op eenigerlei wijze hinderlijk is, kan de betrokken voorzitter, rechter of ambtenaar, na hem zoo noodig te hebben gewaarschuwd, bevelen dat hij zal vertrekken en, ingeval van weigering, hem doen verwijderen en tot den afloop der ambtsverrichtingen in verzekering doen houden.

4. Van een en ander wordt een proces-verbaal opgemaakt, dat bij de processtukken wordt gevoegd.

5. Met de dienst der gerechten zijn belast ambtenaren, aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, dan wel andere ambtenaren of functionarissen, voor zover die ambtenaren of functionarissen door Onze Minister van Justitie zijn aangewezen. Deze ambtenaren of

functionarissen nemen de aanwijzingen in acht van de voorzitter van het college, de rechter of de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid.

Grondwet

Artikel 11

Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

Artikel 15, lid 4

(...)

4. Hij aan wie rechtmatig zijn vrijheid is ontnomen, kan worden beperkt in de uitoefening van grondrechten voor zover deze zich niet met de vrijheidsontneming verdraagt.

Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM)

Artikel 8

1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privéleven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (Besluit van 8 april 1994, Stb. 275, in werking getreden op 1 april 1994)

Artikel 22

1. De ambtenaar kan een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer handboeien aanleggen.

2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden getroffen, indien de feiten en omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op gevaar voor ontvluchting, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de ambtenaar of van derden.

3. De in het tweede lid bedoelde feiten of omstandigheden kunnen slechts gelegen zijn in:

a. de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, of

b. de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden, één en ander in samenhang met de wijze waarop en de situatie waarin het vervoer plaatsvindt